

JAARPLAN 2005

INHOUD

- 1. VOORAF**
- 2. ALGEMEEN**
- 3. PERSONEN MET EEN NIET AANGEBOREN
HERSENLETSEL**
- 4. PERSONEN MET AUTISME**
- 5. PERSONEN MET EEN VERSTANDELIJKE
HANDICAP EN BIJKOMENDE
GEDRAGSPROBLEMEN**
- 6. RAAD VAN BESTUUR EN COÖRDINAAT**
- 7. BEGROTING EN FINANCIËN**
- 8. BESLUIT**
- 9. BIJLAGEN**

1. VOORAF

INLEIDING

Steunpunt Expertisenetwerken vzw wil in dit document zijn geplande operationele doelstellingen, acties en processen voor 2005 beschrijven en verduidelijken.

In een eerste "algemeen" deel worden de items omschreven die over de verschillende doelgroepen heen in de planning zijn opgenomen.

Daarna volgen besprekingen per doelgroep met enerzijds de eigen specifieke plannen en anderzijds indien nodig de concrete vertaling van de algemene opties naar de betrokken doelgroep.

De rol van de raad van bestuur, uitgevoerd door het coördinaat wordt behandeld in het zesde deel.

Begroting en financiën worden in een aparte rubriek behandeld alvorens samenvattend te besluiten.

EEN KLEINE TERUGBLIK

Vooraleer over te gaan tot de voorstelling van toekomstplannen is het ons inziens zinvol even stil te staan bij de voorbije periode, bij de (korte) geschiedenis van het SEN tot op heden.

Na de stichting van de vzw op 22 oktober 2002 werd een voorlopige erkenning aangevraagd en verkregen voor de periode 2002-2003. Op basis van deze erkenning werd werk gemaakt van de operationele opstart van de werkzaamheden. Zo werd nog in december 2002 de selectieprocedure voor een personeelslid-coördinator ingezet en eind februari 2003 werden uitnodigingen verstuurd aan organisaties uit het werkveld voor een eerste informatieve vergadering.

Wegens grote interesse diende die eerste bijeenkomst meteen opgesplitst zodat deze info-vergaderingen doorgingen op 27 maart en 4 april 2003. Meteen waren de inhoudelijke comités in hun eerste voorlopige samenstelling geboren. Het toenmalige bestand omvatte ongeveer 250 adressen.

Dinsdag 29 april werden nieuwe vergaderingen van diezelfde inhoudelijke comités gepland en gehouden om de stuurgroepen samen te stellen. De coördinator kwam in dienst per 1 mei 2003. De concrete werkzaamheden konden bijgevolg starten.

De stuurgroep autisme kwam voor de eerste maal samen op woensdag 14 mei, de stuurgroep 'gedragsproblemen' op maandag 2 juni en de stuurgroep 'niet aangeboren hersenletsel' op dinsdag 12 juni 2003.

Vijf maanden later, op 19 november 2003, werd het eerste werkstuk, het vijfjarenplan 2004-2008 en jaarplan 2004 afgeleverd aan het Vlaams Fonds voor Sociale Integratie van Personen met een Handicap. Voordien was het uitgewerkt,

bediscussieerd, teruggekoppeld en goedgekeurd binnen de verschillende voorziene organen van de vereniging.

In december 2003 werd dit plan door de Raad van Bestuur van het VFSIPH goedgekeurd en werd een erkenning voor de komende vijf jaren verleend.

In januari 2004, nog geen jaar geleden, kon dan begonnen worden aan het omzetten van strategische doelstellingen naar operationele, aan het uitwerken van projecten en aan het zoeken naar geschikte partners. Het schema hieronder dat we in januari reeds aanhaalden bij de verduidelijking van het jaarplan 2004 werd gehanteerd voor (de toewijzing van) concrete projecten.

Voor het opzetten en verder uitbouwen van een effectieve en grotere intersectorale netwerkvorming en voor een actieve procesondersteuning werd na vele en lange discussies uiteindelijk voor de drie doelgroepen van het SEN gekozen voor de ondersteuning van provinciale samenwerkingsverbanden met provinciale contactpunten en coördinatoren.

Deze zeer korte schets van de voorbije periode mag aantonen dat ondanks een structuur met zeer geringe personeelsbezetting en zeer grote vrijwillige

betrokkenheid van het werkveld, op zeer korte tijd zeer veel in de steigers werd gezet. Het heeft ook geleerd dat het spreiden en uitwisselen van kennis, deskundigheid en expertise in eerste instantie een proces is waarbij de organische en gedragen groei een conditio sine qua non is voor effectieve realisaties.

2005

Dit alles brengt mee dat de geplande acties uit het jaarplan 2004 zich nog voor een zeer groot stuk zullen uitspreiden over 2005. Samen met het uitwerken van de nieuwe klemtonen in het jaarplan 2005 zorgt dit er voor dat we nu reeds kunnen zeggen dat vanaf 2005 het SEN op kruissnelheid zal komen. Financieel uit zich dit in een evenwicht tussen inkomsten en uitgaven, in reële cash-flow termen. M.a.w. het SEN zal in 2005 minstens evenveel uitgeven als het aan subsidies zal ontvangen.

Inhoudelijk worden de eerste realisaties zichtbaar vanaf het najaar 2004.

Om de werking nog verder te optimaliseren en indien mogelijk operanter te maken wordt ondertussen nagedacht over aanpassing van de structuren, aanpassing aan de realiteiten van vandaag. Hierbij blijft het een evidente bezorgdheid zich steeds vlot en makkelijk te kunnen aanpassen aan nieuwe opportuniteiten en mogelijkheden. Nogmaals: de opdracht van het SEN, namelijk het bevorderen en stimuleren van kennisuitwisseling en deskundigheidsspreiding tussen professionelen en diensten via netwerkvorming, is voornamelijk een opdracht van proces-initiëring, -ondersteuning en -begeleiding. Dit vraagt de nodige flexibiliteit van, voor, in en rond de organisatie.

2. ALGEMEEN

Binnen dit jaarplan komen grosso modo een zevental items over de verschillende doelgroepen en het coördinaat terug, zij het soms met verschillende klemtonen of nuances. We bespreken ze onder deze noemer in hun algemeenheid om er, indien nodig, per doelgroep op terug te komen.

DE SEN WEBSITE

Op 24 november 2004 werd de website 'officieel' gelanceerd ter gelegenheid van een buitengewone algemene vergadering van de vereniging.

Het framework werd ontworpen door 'Weblink' uit Kortrijk, voorheen 'E-clips'. De inhoudelijke invulling en boomstructuur werd vooraf bediscussieerd binnen de stuur- en werkgroepen.

Het gebruiksvriendelijke systeem biedt mogelijkheden tot makkelijke aanpassing en invulling van de website door de SEN web administrator. Deze functie wordt ingevuld door de coördinator van de vzw, die hiervoor door 'Weblink' werd opgeleid.

Einde 2004 zijn een aantal functies geactiveerd: infotheek, links, kalender met inschrijvingsmogelijkheden, contact, nieuwsbrief, discussieforum, gastenboek... Voor 2005 worden een aantal aanvullende belangrijke items voorzien en anderen overwogen. De beheersbaarheid van het geheel naar tijds- en energie-investering voor de web administrator speelt hierbij zeker een rol. Worden zeker toegevoegd in 2005: de sociale kaart autisme in maart 2005 en de resultaten van de verschillende inventarisonderzoeken in het najaar 2005. De bestaande rubrieken worden door de verschillende verantwoordelijke partners en het coördinaat constant up to date gehouden.

In de loop van 2005 zal verder bekeken worden of en hoe snel efficiënt gedeeltelijk 'schrijfrecht en -mogelijkheid' kan gegeven worden aan de verantwoordelijke partnerorganisaties voor de inhoudelijke invulling van het luik 'infotheek' en aan de provinciale coördinatoren voor kalender, informatie en activiteiten. Ook dit veronderstelt opleiding en onderlinge coördinatie.

De gegevens rond aantal bezoekers, bezochte pagina's, aantal inschrijvers op de nieuwsbrief enzovoort kunnen/zullen stelselmatig worden bijgehouden en wellicht verdere indicaties voor de werking genereren. We denken hierbij zeker eveneens aan de combinatie van het profiel van de bezoekers en hun vragen en suggesties.

HET INVENTARISONDERZOEK

In uitvoering van het jaarplan 2004 werd na consultatie van ervaren deskundigen beslist het onderzoek naar de in Vlaanderen en Brussel bestaande en beschikbare kennis en deskundigheid te verdelen over drie onderzoeksgroepen. Elke onderzoeksgroep voert het onderzoek uit voor één specifieke doelgroep. Bij het geheel wordt de 'coördinatie-lat' zo hoog mogelijk gelegd, m.a.w. de methodische gelijkvormigheid wordt doorgetrokken tot op het punt waar inhoudelijke en doelgroep-specifieke verschillen te groot worden.

De opdracht bestaat er in een inventaris te maken van de bestaande expertise omtrent de personen uit de specifieke doelgroepen op basis van een uitgebreide bevraging van diensten en voorzieningen binnen diverse sectoren. Er zal niet alleen gepeild worden naar de aanwezige expertise en deskundigheid maar tevens naar de mogelijkheden en bereidheid van de betrokken diensten en voorzieningen om deze expertise te verspreiden en met anden te delen. De inventaris zal tevens gekoppeld worden aan relevante en recente onderzoeksliteratuur, zonder normerend of beoordelend te willen zijn. De gegevens zullen dusdanig verwerkt worden dat ze geconsulteerd zullen kunnen worden op de SEN website.

Voor de doelgroep 'gedragsproblemen' werd de opdracht toegewezen aan de KULeuven, voor de doelgroep 'autisme' aan de UGent en voor de doelgroep 'niet aangeboren hersenletsel' aan het Dominiek Savio Instituut te Gits.

Voor de nodige coördinatie, voor de gezamenlijke timing van het uitvoeren van de bevraging, voor het snel vertalen van vragen en resultaten via elektronische weg... worden coördinatie-bijeenkomsten en -overleg gepland met de drie onderzoeksgroepen, Weblink en de coördinator.

Het onderzoek loopt tot 30 september 2005 zodat de resultaten normalerwijze in oktober 2005 op de SEN website on line consulteerbaar zullen zijn.

PROVINCIALE SAMENWERKINGSVERBANDEN

In uitvoering van het jaarplan 2004 werd voor de doelgroepen 'gedragsproblemen' en 'NAH' zeer snel geopteerd voor het opstarten van 'netwerkvorming door provinciale samenwerkingsverbanden', in uitvoering van de SEN-opdracht en als actieve methodiek voor ondersteuning en stimulering van het proces van deskundigheids- en kennisuitwisseling. Na lange discussie binnen stuurgroep en inhoudelijk comité van de doelgroep 'autisme' werd dit als operationele doelstelling vanaf 2005 ook voor deze doelgroep mee opgenomen.

Een uitvoerige beschrijving van het 'voorwaardenkader' hierrond, zoals het door de Raad van Bestuur van de vereniging werd goedgekeurd vindt u terug in de bijlagen.

Samengevat behelst dit concept twee grote delen:

- ⇒ Het opzetten van een provinciaal samenwerkingsverband per doelgroep als netwerk van diensten, organisaties en voorzieningen die mekaar vinden en ondersteunen rond de SEN-doelstellingen.
- ⇒ Het organiseren van een provinciaal contactpunt per doelgroep dat fungeert als SEN aanspreekpunt, met een provinciale coördinator als stimulator, ontwikkelaar en vooral ondersteuner van ervarings- en expertise-uitwisseling, de 'kennissteward' voor de provincie.

Het **provinciaal samenwerkingsverband als netwerk** van diensten, organisaties en voorzieningen is voor het SEN het meest werkveld-nabije forum om in wederzijdse uitwisseling de eerder klassieke top-down benadering van organisaties als het SEN met 'nationale' of 'regionale' opdracht te laten aanvullen en corrigeren via een doelbewuste bottom-up visie. We willen de terrein-verankering hiermee beklemtonen en, zoals voorzien in 'ons' besluit van de

vlaamse regering de reeds bestaande netwerken hiervoor zoveel mogelijk mobiliseren en uitbreiden. Het is daarom heel uitdrukkelijk de bedoeling alle mogelijke organisaties die binnen een provincie actief zijn rond de doelgroepen te bereiken en minstens als geïnteresseerde deelnemer aan het samenwerkingsverband te kunnen betrekken.

Voor 2005 is dan ook een uitgesproken doelstelling voor alle provinciale netwerken zichzelf, het SEN en de doelstellingen en mogelijkheden verder bekend te maken en uit te breiden.

Vanuit deze samenwerkingsverbanden worden de provinciale contactpunten en coördinatoren opgevolgd en in overleg met het SEN-coördinaat aangestuurd. Voor de provincie bepalen zij en de SEN stuurgroep de strategische lijnen voor hun doelgroep en de specifieke klemtonen in de provincie. Het verder uitdiepen en bediscussiëren van een 'gezonde en efficiënte' wisselwerking tussen het provinciale en het SEN-niveau zal in de loop van de werkzaamheden een belangrijk aandachtspunt blijven vormen.

De rol van de **provinciale coördinatoren binnen de provinciale contactpunten** is in eerste instantie en vooral operationeel, doelpubliek-gericht en proces-stimulerend.

Hun opdracht kan omschreven worden als 'kennissteward' naast de PR- en gezichts-rol voor het SEN en het provinciaal samenwerkingsverband. Kennisstewards weten wie welke (ervarings)kennis heeft, zijn in staat beroepskrachten en organisaties te stimuleren en te begeleiden in het proces van delen van en zoeken naar relevante kennis en zij hanteren methoden en technieken om de toegang tot specifieke (ervarings)kennis zo eenvoudig en aantrekkelijk mogelijk te maken (Kessels & Smit, 2000).

In het voorwaardenkader worden een aantal verwachtingen geëxpliciteerd over verschillende jaren. De SEN financiële tussenkomst kan maximaal een ¼ functie voorzien (zie berekening in bijlage), de opdrachten zullen bijgevolg in de tijd dienen gespreid.

Om de coördinatie, afstemming en onderlinge uitwisseling optimaal te houden zullen de provinciale coördinatoren via het coördinaat SEN worden gecoached, opgevolgd en in samenwerking met de provinciale samenwerkingsverbanden en de SEN stuurgroepen gestuurd en begeleid worden.

Voor 2005 wordt voor het geheel van de provinciale werkingen als doelstelling het stimuleren van intervisie vooropgesteld naast het opzetten, opstarten en verder uitbouwen van de eigen netwerken. Evident zullen daar telkens eigen provinciale klemtonen aan kunnen worden toegevoegd voor zover zij (binnen de SEN-financiering) beantwoorden aan de SEN -opdracht en -doelstellingen.

INTERVISIE

Het stimuleren van intervisie als horizontale vormings- of lerende methodiek loopt als rode draad door de planning voor 2005. Alvast binnen de opdrachten voor de provinciale samenwerkingsverbanden komt dit expliciet aan bod, daarnaast wordt hier binnen de verschillende doelgroep-cellen uitdrukkelijk aandacht aan geschonken.

Naast de klassieke vormen van verticaal leren zoals studiedagen of vormingscursussen is het een methodiek die deelnemers op basis van eigen kennis, ervaring en deskundigheid de kans geeft rechtstreeks met mekaar uit te wisselen.

“Intervisie kan worden gebruikt voor het oplossen van problemen die door een deelnemer worden ingebracht. Deze methode levert daarom een bijdrage aan het vergroten van het *probleemoplossend vermogen*. De inbrenger combineert de verschillende invalshoeken, deskundigheden en ervaringen van collega’s en vakgenoten om tot nieuwe aanpakken, oplossingen en inzichten te komen. Intervisie levert ook een bijdrage aan de *reflectieve vaardigheden* van groepsleden. Inzichten en denkprocessen die ten grondslag liggen aan concrete gebeurtenissen in de dagelijkse werksituatie worden gezamenlijk onderzocht, geëvalueerd en expliciet gemaakt. De deelnemers aan intervisie krijgen hierdoor meer greep op hun eigen leerprocessen en denkprocessen, wat vervolgens de effectiviteit van hun handelen ten goede komt. Goede *communicatieve vaardigheden* vormen het fundament van leerzame en geslaagde intervisiebijeenkomsten. De begeleider ondersteunt het communicatieproces door gerichte interventies en zorgt er daardoor ook voor dat de communicatietechnieken van de deelnemers verder tot ontplooiing komen. In een intervisiebijeenkomst komen deelnemers door persoonlijke gesprekken met elkaar in contact. Intervisie levert daarmee een bijdrage aan het delen van impliciete en persoonsgebonden kennis (*socialisatie*).” (Kessels & Smit, 2000)

PUBLICATIES

Voor alle doelgroepen worden doorheen de verschillende acties en projecten plannen gemaakt om hulpinstrumenten naar deskundigheid en kennis te ontwikkelen.

Voor een stuk zal dit worden vertaald naar eigen SEN publicaties. Die kunnen gaan van brochures, tot readers en boeken.

Om de SEN herkenbaarheid te verhogen zal het SEN hiervoor een samenwerking aangaan met een vaste grafisch vormgever, drukker en/of uitgeverij om de resultaten van de uitgewerkte projecten ter beschikking te kunnen stellen. Hiervoor wordt een eigen ‘huisstijl’ ontwikkeld einde 2004, die waar mogelijk al kan gebruikt worden.

AANPASSING VAN DE ORGANISATIE

Na de eerste werkperiode werd binnen de verschillende stuurgroepen en de raad van bestuur vastgesteld dat de eigen werking weliswaar degelijk, maar toch voor verbetering vatbaar was. Op vraag van de verschillende organen werd hierrond vanuit het coördinaat een discussienota opgemaakt met een poging tot analyse en voorstellen tot aanpassing. Gezien de inhoud van deze nota inhoudelijk in zeer grote mate werd (h)erkend is de bespreking van aanpassingsvoorstellen einde 2004 aan de gang. Voor de zomervakantie 2005 zullen aanpassingen effectief worden doorgevoerd.

In grote lijnen betreft het:

- een (her)bekijken van de taak, de opdracht, de rol en de onderlinge afstemming tussen provinciale samenwerkingsverbanden, inhoudelijke comités, stuurgroepen en raad van bestuur
- een optimalisatie van het operationele functioneren en de performantie van het SEN door de plaats van het strategische en operationele niveau te verduidelijken
- een aanpassing van de organisatie aan het gegeven 'provinciale samenwerkingsverbanden' in (samenstelling van) structuur en organogram
- een betere coördinatie in de werking voor de verschillende doelgroepen

PUBLIC RELATIONS EN BEKENDMAKING

Om een aanbod te kunnen doen naar het doelpubliek is het uiteraard in eerste instantie belangrijk als organisatie gekend en bekend te zijn. Dit is een blijvend aandachtspunt dat ten dele als een constante rode draad door alle werkzaamheden loopt maar even goed specifieke aandacht met gerichte plannen veronderstelt. In het najaar 2004 werd via kennismakingsbrochures, externe contacten met media en toelichtingen op fora van bevriende organisaties een bekendmakingscampagne gevoerd.

Op basis van de evaluatie van deze campagne en reacties via de website of contacten in het werkveld zal overwogen worden welke verderzetting hier kan aan gegeven worden.

3. PERSONEN MET EEN NIET AANGEBOREN HERSENLETSEL

Stand van zaken en evaluatie van werkjaar 2004.

Algemeen.

In het jaarplan 2004 werden er vanuit de stuurgroep cel N.A.H. 5 jaardoelen of operationele doelen vooropgesteld en goedgekeurd door het inhoudelijk comité van de cel.

In een eerste fase werd binnen de stuurgroep onderzocht hoe deze jaardoelen verder konden geoperationaliseerd worden. Het was hierbij vrij duidelijk dat een aantal jaardoelen op Vlaams niveau als projecten dienden uitgeschreven te worden terwijl andere een meer regionale verankering vereisten voor de realisatie ervan.

In dit kader werd dan ook een onderscheid gemaakt tussen *projectdoelen* en *regiidoelen*.

Volgende jaardoelen werden beschouwd als projectdoelen:

- Het ontwikkelen van hulpmiddelen in functie van de informatieve en adviserende opdracht van hulpverleners naar de persoon met N.A.H. en zijn omgeving.
- Het transparanter maken van het aanbod en de expertise door inventarisatie en ontwikkeling van een sociale kaart

Volgende jaardoelen werden dan beschouwd als regiidoelen omwille van hun verankering ervan in en betrokkenheid op het werkveld:

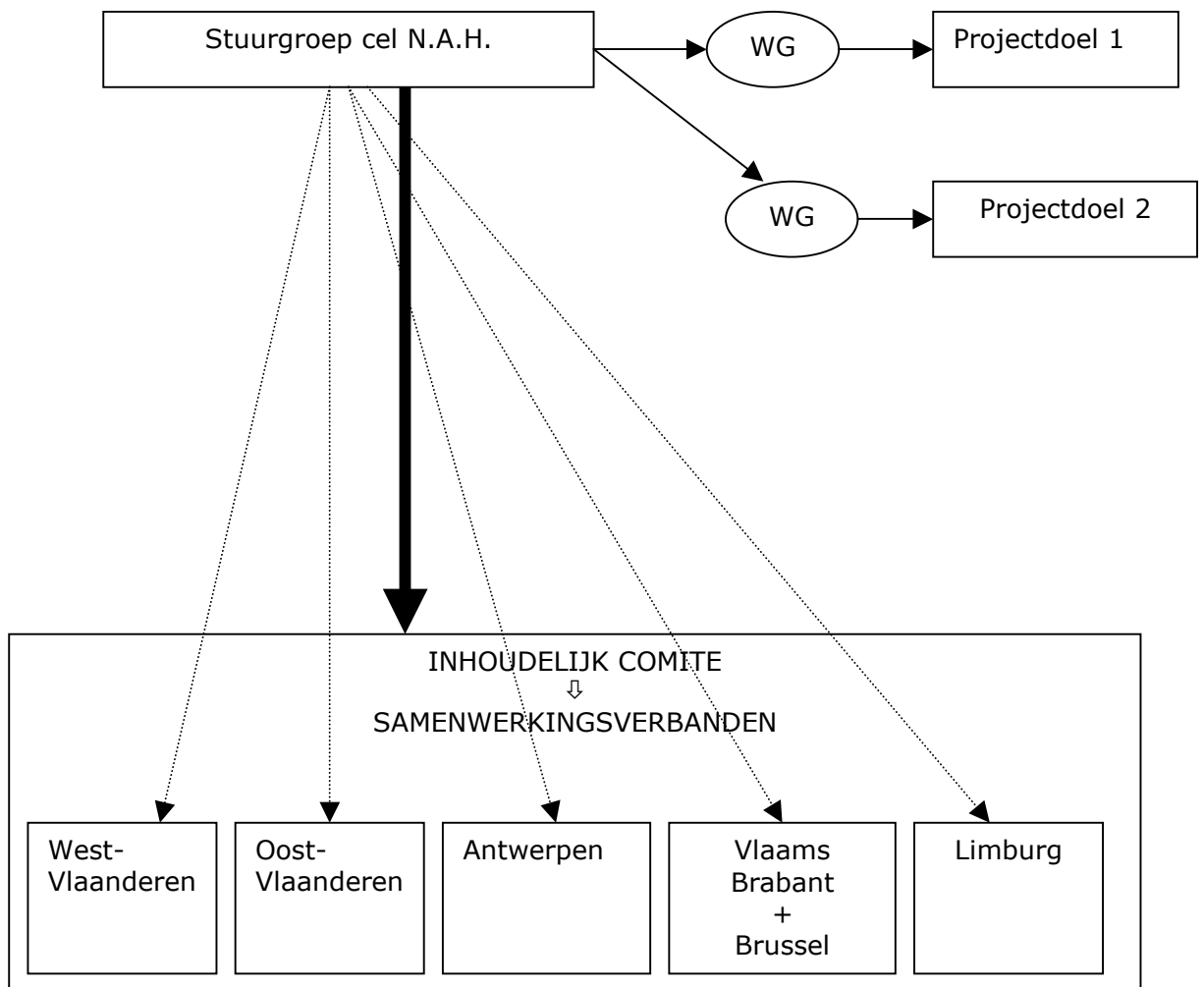
- Het verbeteren van de onthaalfunctie in de ruime betekenis van het woord voor personen met NAH.
- Het uitwerken van concepten en praktijkmogelijkheden voor intervisie.
- Het ondersteunen van samenwerkingsprojecten binnen thuiszorg en het zoeken naar een systeem binnen dit kader.

Rond de projectdoelen werd vervolgens een strategie opgesteld rond het zoeken naar een projecthouder. Er werd gewerkt met een projectfiche waarin duidelijk werd omschreven wat de doelstelling was en welk resultaat (en indicatoren) er uiteindelijk verwacht werd, ter toetsing in functie van de evaluatie.

Betreffende de regiidoelen werd vooral gezocht naar een wijze waarop deze doelen konden gerealiseerd worden in een nauwere samenwerking met en aansluitend bij het werkveld. De sterk centrale structuur van het SEN vzw werd hierbij als een belemmering ervaren. Daarom werd mee het concept uitgewerkt van provinciale netwerken of samenwerkingsverbanden: netwerken van diverse diensten, voorzieningen, organisaties... met een coördinatiepunt van waaruit concrete initiatieven kunnen genomen worden naar het werkveld. Conform het besluit van de vlaamse regering dd 13 december 2002 kunnen bestaande overleg- en samenwerkingsverbanden hierin worden gevaloriseerd, uitgebreid en

versterkt. Met deze provinciale samenwerkingsverbanden kan er zodoende vanuit het SEN vzw een samenwerking worden aan gegaan in functie van het realiseren van de doelen. Hiertoe werd een eerste voorstel van voorwaardenkader opgesteld. Dit werd dan door het coördinaat verder uitgewerkt als richtlijn voor de drie doelgroepen. Gedurende het jaar 2004 werd dan ook veel energie besteed aan het opzetten en uitbouwen hiervan. In het najaar 2004 zijn deze samenwerkingsverbanden operationeel geworden.

Schematische voorstelling.

Stand van zaken per werkdoel 2004 en verdere planning.

- ***Het ontwikkelen van hulpmiddelen in functie van de informatieve en adviserende opdracht van hulpverleners naar de persoon met NAH en zijn omgeving (projectdoel).***

- De projectfiche voor dit projectdoel werd uitgewerkt en goedgekeurd door de stuurgroep. Nadruk werd gelegd op de ontwikkeling van een informatieve brochure voor personen die zich in de revalidatiefase bevinden. Later kunnen gelijkaardige brochures uitgewerkt worden voor andere ondersteuningsdomeinen.
- Een budget werd hiervoor bepaald.
- De opdracht werd toegewezen aan het provinciaal samenwerkingsverband Antwerpen.
- Eind december 2004 wordt de brochure in pre-print versie voorgesteld aan de stuurgroep.
- Na goedkeuring ervan wordt deze gepubliceerd en worden verdere acties ondernomen ter verspreiding en bekendmaking (eerste helft 2005).

- ***Het transparanter maken van het aanbod en de expertise door inventarisatie en ontwikkeling van een sociale kaart (projectdoel).***

- De projectfiche met een omschrijving van de concrete verwachtingen en het te verwachten resultaat werd opgesteld en goedgekeurd door de stuurgroep.
- Er werd een overleg georganiseerd tussen deskundigen uit de drie prioritaire doelgroepen van het SEN vzw om na te gaan waar afstemming rond dit doel (opgenomen in het jaarplan staat van iedere doelgroep) mogelijk is.
- Er werd afgesproken dat per doelgroep door een afzonderlijk onderzoeksgroep zal gewerkt worden, met duidelijke samenwerking naar afstemming en coördinatie.
- Voor de doelgroep N.A.H. werd het onderzoek toegewezen aan het Dominiek Savio Instituut v.z.w. te Gits.
- Een ontwerp van vragenlijst die via de website van het SEN zal kunnen ingevuld worden opgesteld en voorgesteld begin 2005.
- De bevraging gebeurt in maart – april 2005.
- (Het resultaat van) de inventarisatie zal in het najaar 2005 ter beschikking zijn.

- ***Het verbeteren van de onthaalfunctie in de ruime betekenis van het woord voor personen met NAH (regiodoel).***

- Dit doel wordt beschouwd als een belangrijke opdracht voor de provinciale samenwerkingsverbanden.
- In een eerste fase werd dan vooral aandacht besteed aan het opstarten van die provinciale samenwerkingsverbanden.
- De coördinatoren van die samenwerkingsverbanden krijgen dan ook de opdracht in overleg met het SEN vzw de nodige initiatieven te nemen in functie van dit werkdoel. De brochure ontwikkeld in uitvoering van het eerste projectdoel zal hierbij een belangrijk hulpmiddel zijn.

- ***Het uitwerken van concepten en praktijkmogelijkheden voor intervisie (regiodoel).***

- De cel N.A.H. koos op de eerste plaats voor het opstarten van regionale intervisienetwerken. Dit betekent niet dat er tevens op Vlaams niveau geen noodzaak is aan intervisienetwerken rond meer themagerichte intervisie.
- De regionale intervisienetwerken dienen te kaderen in de provinciale samenwerkingsverbanden, waardoor ook eerst dit voorwaardenscheppend kader diende gecreëerd .
- Aangezien deze provinciale samenwerkingsverbanden einde 2004 zullen operationeel zijn, worden er in 2005 initiatieven genomen rond het opstarten van de regionale intervisienetwerken.

- ***Het ondersteunen van samenwerkingsprojecten binnen thuiszorg en het zoeken naar een systeem binnen dit kader (regiodoel).***

- Ook hierin krijgen de provinciale samenwerkingsverbanden een belangrijke opdracht. In hun benadering van de verschillende dienstverleners, hulpverleners in hun provincie wordt verwacht dat ze hierbij specifieke acties ondernemen naar thuiszorgdiensten.
- Omwille van de opstart van de samenwerkingsverbanden zal dit doel vervolg dienen te kennen in 2005.

Bijkomende initiatieven, genomen in 2004.

- In samenwerking met prof. Chr. Lafosse van Hof Ter Schelden, Antwerpen en tevens verbonden aan de Katholieke Universiteit van Leuven werd een project uitgewerkt rond het opstellen van een voorlichtingsmap. Deze kan gehanteerd worden door hulpverleners in het inzicht bieden in de (niet altijd zichtbare) gevolgen van een hersenletsel, zowel aan de personen met N.A.H. als hun omgeving. Deze voorlichtingsmap zal pre-print zijn op eind 2004 en zal na goedkeuring door de stuurgroep gepubliceerd worden in 2005. Er dient dan ook verder nagegaan te worden hoe de bekendmaking en implementatie ervan dient te gebeuren.
- Vanuit het VIVO (Vlaams Instituut voor Vorming en Opleiding in de sociale profit) werd ondersteuning gevraagd in het inventariseren van mogelijke vormingsinitiatieven die in het kader van de VIVO-middelen kunnen plaatsvinden. Hierdoor worden er in het najaar 2004 voor de gehandicaptensector diverse vormen georganiseerd voor de doelgroep N.A.H.
- In functie van verdere bekendmaking en sensibilisering rond het Steunpunt Expertisenetwerken worden binnen iedere provincie initiatieven genomen rond de organisatie van een vormingsmoment, studiedag... De organisatie ervan berust al bij de opstartende provinciale samenwerkingsverbanden.
- Een eerste overleg heeft plaatsgevonden met het Nederlands Centrum Hersenletsel in functie van verkenning naar mogelijke samenwerking.

Werkdoelen voor het jaar 2005.

Algemeen.

Zoals men kan vaststellen uit het voorgaande, zullen diverse aspecten die in 2004 opgestart werden hun vervolg dienen te kennen in 2005. Immers, 2004 was een eerste volledig werkjaar voor de stuurgroepen, die verder dienden te zoeken naar een operant kader waarbinnen de diverse doelstellingen kunnen bereikt worden. Het opstarten van de provinciale samenwerkingsverbanden vormde een belangrijk aspect hiervan.

Terwijl in 2004 nog veel voorbereidend werk diende te gebeuren zullen in 2005 een aantal concrete resultaten kunnen gerealiseerd en gevisualiseerd worden naar de diverse sectoren toe. We zetten ze eventjes op een rij.

- Publicatie brochure tijdens de fase van revalidatie (begin 2005).
- Publicatie voorlichtingsmap voor personen met N.A.H. en hun omgeving (begin 2005).
- Opstarten van de diverse regionale intervisienetwerken.
- De creatie van duidelijke coördinatiepunten per provincie.
- Systeem in functie van inventarisatie van deskundigheid N.A.H. in Vlaanderen. (najaar 2005).
- Concrete provinciale initiatieven naar thuiszorg.

Terwijl in 2004 wel eens de opmerking te horen viel dat de resultaten niet altijd voldoende gevisualiseerd konden worden naar het werkveld, zal in 2005 een aantal duidelijke resultaten zichtbaar worden. En dit dankzij het grondige en degelijke werk dat in 2004 werd verricht. *Immers, de stuurgroep kiest niet voor onmiddellijk resultaat (vaak éénmalige 'losse flodders') maar voor een duurzame en blijvende aanpak.*

Jaardoelen 2005.

▪ Concretisering van de overeenkomst met de provinciale samenwerkingsverbanden.

- In overleg met de provinciale samenwerkingsverbanden zullen afspraken gemaakt worden rond de output die van hen verwacht wordt en de vormgeving ervan. Een duidelijk maar eenvoudig jaarverslag met een weergave van de ondernomen activiteiten in functie van de vooropgestelde doelen en wie zij daarbij bereikt hebben zal hierin het meest belangrijke zijn. Er zal tevens dienen aangetoond te worden hoe de beschikbare middelen werden ingezet.
- Van hen wordt verwacht dat zij voldoende aandacht besteden aan de verdere bekendmaking en sensibilisering van de werking van de provinciale samenwerkingsverbanden en de samenwerking met het SEN.
- De drie doelen van 2004 blijven centraal voor de samenwerkingsverbanden : intervisie – onthaal – thuiszorg. De stuurgroep is van mening dat hierbij momenteel geen andere doelen dienen bepaald te worden.
- Op het gebied van *intervisie* wordt verwacht dat een start wordt gegeven aan regionale intervisienetwerken. Rond het opstarten van intervisie wordt gezocht naar een vorm van 'intervisie-vormingsmodule' waarop men kan beroep doen. Deze module zou dan kunnen fungeren als ondersteuning bij de opstart van intervisie: wat is intervisie, hoe opstarten, vormen van intervisie, valkuilen bij intervisie... Dit kan mogelijks doelgroepoverschrijdend uitgewerkt worden. Deze 'intervisievormingsmodule' kan tevens aangewend worden voor het ondersteunen van intervisiegroepen op Vlaams niveau, rond meer specifieke ondersteuningsdomeinen (bv. tewerkstelling, initiatieven rond PVS...).
- Naar *thuiszorgdiensten* wordt verwacht dat vanuit de samenwerkingsverbanden duidelijke initiatieven ter sensibilisering ontstaan. Dit dient een vlottere doorverwijzing (waar nodig) te bevorderen. De specifieke vragen van hulpverleners in thuiszorgdiensten verdienen specifieke aandacht. Op dit vlak is reeds een model beschikbaar in Oost-Vlaanderen. Uitwisseling hiermee kan in dit kader zinvol zijn.
- *Onthaal* : Het implementeren van de brochure alsook van de voorlichtingsmap zal gebeuren in samenwerking met de provinciale samenwerkingsverbanden. Ook naar de inventarisatie deskundigheid N.A.H. zal met hen samengewerkt worden.
- De stuurgroep zal naar de provinciale samenwerkingsverbanden vooral een strategische rol hebben : formuleren van doelstellingen en verwachtingen in overleg met elkaar, opvolgen van de bereikte resultaten... Het operationele ligt dan vooral bij de netwerkcoördinatoren van de provinciale samenwerkingsverbanden. In dit kader is het belangrijk dat uitwisseling wordt georganiseerd tussen deze netwerkcoördinatoren waarin het coördinaat van het SEN vzw een ondersteunende rol dient te spelen.

Opmerking : de samenwerkingsverbanden kunnen extra andere doelen vooropstellen, los van de overeenkomst met en de doelstellingen van het SEN. Het spreekt voor zich dat die doelen buiten het bestek van dit jaarplan vallen.

▪ **De nood aan vorming.**

In het najaar 2004 vinden heel wat vormingsinitiatieven plaats mede vanuit het VIVO. Dit heeft aangetoond dat er een duidelijke nood is aan vorming. Voor 2005 stellen we volgende aspecten voorop wat betreft 'verticale vorming' :

- In overleg met de coördinatoren van de provinciale samenwerkingsverbanden de verdere noden en behoeften aan vorming rond deze doelgroep verder in kaart brengen.
- Via het onderzoek inventarisatie deskundigheid N.A.H. de nu reeds bestaande vormingsinitiatieven in kaart zetten.
- Nagaan van mogelijkheden en middelen hoe vormingsinitiatieven kunnen gerealiseerd worden (bv. verdere samenwerking VIVO ?).

▪ **Het ontwikkelen van nieuwe methodieken via projectwerking.**

- Op de eerste plaats dienen in 2005 de lopende projecten gefinaliseerd, concreet wil dit zeggen:
  - Publicatie van de info-brochure en verspreiding ervan.
  - Implementatie en vorming rond het gebruik van de voorlichtingsmap.
  - Inventarisatie deskundigheid N.A.H. in Vlaanderen.
- Afhankelijk hiervan zal gedurende het werkjaar nagegaan worden of nieuwe projecten kunnen gelanceerd worden. Hierbij wordt gedacht aan:
  - De methodiek van persoonlijk dossier of persoonsvolgend dossier.
  - Het uitwerken van een tweede brochure in de reeks van informatieve en adviserende hulpmiddelen.

▪ **Het operanter maken van de werking van de stuurgroep.**

- Na één jaar werking is het tevens belangrijk om even stil te staan bij de evaluatie van de werking van de stuurgroep en het inhoudelijk comité van de cel N.A.H. De centrale vraag daarbij is hoe de werking operanter kan gemaakt worden. Deze discussie zal doelgroepoverschrijdend dienen te gebeuren.
- Klemtoon dient in deze discussie gelegd te worden op het onderscheid tussen het strategische en het operationele niveau. Het strategische niveau (bepalen doelstelling en prioriteiten – evaluatie van de bereikte resultaten) is een duidelijke opdracht voor de stuurgroep, de operationalisering niet. Hierin moeten het SEN-coördinaat én de coördinatoren van de provinciale samenwerkingsverbanden hun rol kunnen spelen. Er dient immers mee rekening te worden gehouden dat een stuurgroep volledig functioneert op basis van vrijwillige inzet van diverse personen.

▪ ***Samenwerking op internationaal niveau.***

Het is blijvend belangrijk om verder te zoeken naar mogelijke samenwerking op internationaal niveau.

- Op de eerste plaats wordt gedacht aan samenwerking met het Nederlands Centrum Hersenletsel. In 2004 was er een eerste contact. Het is belangrijk om nu na te gaan hoe we kunnen komen tot een concretere samenwerking op het gebied van vorming, kennisuitwisseling, bevorderen van de contacten tussen Vlaanderen en Nederland op het niveau van de voorzieningen, gezamenlijk uitwerken van projecten en mogelijks publicaties... Dit dient een concretere gestalte te krijgen.
- Daarnaast dient tevens geëxploreerd met welke andere internationale organisaties nog verder contact kan gezocht worden. De toegang tot de beschikbare deskundigheid in het buitenland kan hierbij bevorderd worden.

▪ ***Updaten infotheek website***

Doorheen de volgende jaren zal op de website de infotheek met basisinformatie rond NAH ingevuld en aangepast worden. De inhoudelijke opdracht werd toegewezen aan de vzw COMA uit Oostakker.

4. PERSONEN MET AUTISME

VERDERZETTING PROJECTEN 2004

In de loop van 2004 werden uiteraard een aantal projecten opgezet en opgestart. Deels vanuit de planning uit het jaarplan 2004, deels als extra zichtbare acties. Een aantal hiervan worden in 2005 doorgezet, vervolgd en eventueel uitgebreid. Alleen nieuwe of aanvullende acties worden meegenomen naar de begroting 2005, het opgestarte werd reeds meegenomen in 2004.

1^e - Een algemene informatie- en bekendmakingscampagne.

In samenwerking met de Vlaamse Vereniging Autisme wordt einde 2004 een mailingcampagne gevoerd naar praktiserende artsen, kinderartsen, psychiaters en neuropsychiaters in Vlaanderen. Hen wordt de kennismakingsfolder SEN toegestuurd met de informatieve brochure 'Autisme. Een handicap met vele gezichten', een uitgave van de VVA.

2^e - Het inventaris-onderzoek

Voor de doelgroep 'personen met autisme' werd het onderzoek uitbesteed aan de Universiteit Gent. Het onderzoek wordt gevoerd o.l.v. Prof. Dr H. ROEYERS in samenwerking met mevr. Mieke MEIRSSCHAUT.

Het onderzoek wordt afgerond per 30 september 2005 zodat de resultaten vanaf oktober 2005 via de website beschikbaar zullen zijn.

3^e - Het onderzoek 'sociale kaart'

In opdracht van de Vlaamse Vereniging Autisme en het SEN wordt door dezelfde Universiteit Gent een sociale kaart autisme ontwikkeld. Dit onderzoek wordt gevoerd o.l.v. Prof. Dr H. ROEYERS in samenwerking met mevrouw Martine Thys.

Dit onderzoek wordt in het voorjaar 2005 afgerond zodat de resultaten vanaf maart 2005 via de website beschikbaar zullen zijn.

4^e - Implementatie van het screeningsinstrument (SCQ) bij CLB-teams kleuteronderwijs

- Doelstelling:
  - De CLB-professionaliteit om signaleringsgedrag bij ouders en leerkrachten te ondersteunen, verhogen.
  - De screeningsprocedure en het screeningsinstrument (SCQ) die in samenwerking tussen Prof. Roeyers en de centra voor leerlingenbegeleiding onlangs zijn ontwikkeld, verspreiden en implementeren (cfr. module 'screening').
  - Gestroomlijnd samenwerken met diagnosecentra.

- Doelgroep: de CLB-teams die het kleuteronderwijs begeleiden.
- Omschrijving:
  - Motivatie: autisme is op kleuterleeftijd meest zichtbaar; diagnose op kleuterleeftijd geeft betere prognose dan diagnose op latere leeftijd; diagnoses worden nog steeds te laat gesteld.
  - Werkwijze: het eerste deel van het CLB-autismestappenplan (handelingsgerichte screeningsprocedure en netwerking) teamgericht op de CLB-werkvloer implementeren. Coördinatie en coaching gebeurt vanuit de bestaande NOWA-groep.
- Duur: 1 jaar (van 1 oktober 2004 tot 30 september 2005).

Beoogd resultaat: Het bestaand stappenplan waarbinnen de SCQ een plaats heeft wordt gebruikt in alle CLB-teams die kleuterscholen begeleiden, zodat onderkenning op kleuterleeftijd geoptimaliseerd is .

Deze opdracht werd uitbesteed aan het Vrij CLB Waas en Dender te Sint Niklaas in samenwerking met de Net Overschrijdende Werkgroep Autisme (NOWA) en de CLB internettensamewerkingscel (ISC)

5^e – Detectie van personen met autisme en verstandelijke handicap in voorzieningen

Deze opdracht werd uitbesteed aan de Universiteit Gent en wordt o.l.v. Prof. Dr H. ROEYERS uitgevoerd door mevrouw Martine THYS, loopt door gans 2005.

Opdracht is de implementatie van de AVZ-R (Kraijer) als screeningsinstrument voor autisme bij personen met een verstandelijke beperking in de provincies Vlaams-Brabant, Limburg en Antwerpen (in de andere gebeurde dit reeds, met succes).

6^e – Het ontwikkelen van een werkmap 'groepsbegeleiding van ouders'

Door de vzw's Tanderuis uit Lochristi en Het Raster uit Wilrijk wordt een publiceerbare werkmap rond de methodiek 'groepsbegeleiding van ouders' uitgewerkt. Bedoeling is de eigen opgedane expertise en ervaring uit te schrijven in een werkinstrument dat ter beschikking kan worden gesteld. Indien mogelijk zal het SEN deze werkmap na oplevering van de resultaten einde mei 2005 publiceren en ter beschikking stellen.

7^e – Project 'psycho-educatieve begeleiding voor normaal begaafde jongeren en volwassenen met autisme'

Dit project wordt uitgevoerd door Autisme Centraal uit St Amandsberg.

Eind 2005, aan het eind van het project, zullen de volgende tastbare resultaten gerealiseerd worden:

- een databank met daarin:
  - wie in Vlaanderen beschikt over (enige) expertise in de psychologische begeleiding van mensen met autisme (wie, waar, doelgroepen, invalshoeken...)

- aan te raden basisteksten en achtergrondliteratuur (vooral van buitenlandse makelij want Nederlandstalige literatuur is zowat onbestaande, tenzij vanuit psychoanalytische hoek)
  - concrete tips en adviezen omtrent specifieke methodieken of hulpmiddelen.
  - concrete tips en adviezen specifiek binnen een psycho-educatieve begeleiding voor mensen met een autismespectrumstoornis.
- een status-questionis betreffende de psychologische begeleiding van mensen met autisme in Vlaanderen met daarin:
- een samenvatting van de huidige stand van zaken van expertise in Vlaanderen (waar staan we nu?)
  - een overzicht van de noden voor verdere expertise-uitwisseling en vooral expertisebevordering (waar willen we naartoe?)
  - een aanbevelingstekst voor het opstellen van een concreet protocol Gezien het feit dat psychologische begeleiding aan mensen met een autismespectrumstoornis op dit moment nog echt braakliggend terrein is in Vlaanderen en er nauwelijks expertise voorhanden is (zie rapport Autisme Centraal voor Autismefonds VVA) is het onrealistisch om tegen eind 2005 een protocol op te stellen. De bovenstaande resultaten vormen een stevige basis om in een latere fase te werken naar een dergelijk protocol.

Een concrete neerslag van de hierboven besproken punten komt einde 2005 (afronding project) op de SEN-website met de uitdrukkelijke vraag naar feedback vanuit het werkveld.

Een publicatie op basis van de resultaten van project '2005' en feedback via de SEN-website is een mogelijke verderzetting van dit project.

8^e – Project 'begeleiding overgang school naar tewerkstelling'

Dit project wordt uitgevoerd door het Opleidingscentrum Autisme Theo Peeters uit Antwerpen.

Als eindresultaat van **de eerste fase**, einde 2005, in het project tewerkstelling kan een inventaris aangeboden worden van de mogelijkheden en moeilijkheden vanuit de belangrijkste betrokkenen:

1. School en internaat.
2. Organisaties die instaan voor jobcoaching van mensen met autisme.
3. Organisaties die werk kunnen aanbieden aan mensen met autisme.
4. Er zal ook informatie worden ingewonnen bij mensen met autisme zelf en hun ouders.

Vormgeving:

Losbladige map

9^e – Project 'communicatie bij diep verstandelijk (en/of meervoudig) beperkte mensen met autisme'

Dit project wordt uitgevoerd door Autisme Centraal uit St Amandsberg.

Eind 2005, aan het eind van het project, zullen de volgende tastbare resultaten gerealiseerd worden:

- een databank met daarin:
  - wie in Vlaanderen beschikt over (enige) expertise in de psychologische begeleiding van mensen met autisme (wie, waar, doelgroepen, invalshoeken...)
  - aan te raden basisteksten en achtergrondliteratuur (vooral van buitenlandse makelij want Nederlandstalige literatuur is zowat onbestaande, tenzij vanuit psychoanalytische hoek)
  - concrete tips en adviezen omtrent specifieke methodieken of hulpmiddelen.
  - concrete tips en adviezen specifiek binnen een psycho-educatieve begeleiding voor mensen met een autismspectrumstoornis.
- een status-questionis betreffende de psychologische begeleiding van mensen met autisme in Vlaanderen met daarin:
  - een samenvatting van de huidige stand van zaken van expertise in Vlaanderen (waar staan we nu?)
  - een overzicht van de noden voor verdere expertise-uitwisseling en vooral expertisebevordering (waar willen we naartoe?)
  - een aanbevelingstekst voor het opstellen van een concreet protocol Gezien het feit dat psychologische begeleiding aan mensen met een autismspectrumstoornis op dit moment nog echt braakliggend terrein is in Vlaanderen en er nauwelijks expertise voorhanden is (zie rapport Autisme Centraal voor Autismefonds VVA) is het onrealistisch om tegen eind 2005 een protocol op te stellen. De bovenstaande resultaten vormen een stevige basis om in een latere fase te werken naar een dergelijk protocol.

Een concrete neerslag van de hierboven besproken punten komt einde 2005 (afronding project) op de SEN-website met de uitdrukkelijke vraag naar feedback vanuit het werkveld.

Een publicatie op basis van de resultaten van project '2005' en feedback via de SEN-website is een mogelijke verderzetting van dit project.

10^e – Project 'Dimensionele diagnostiek en aanpak probleemgedrag bij diep verstandelijk (en/of meervoudig) beperkte mensen met autisme'

Dit project wordt uitgevoerd door het Opleidingscentrum Autisme Theo Peeters uit Antwerpen.

Het eindresultaat van het **volledige** project wordt een "persoonsgebonden" handboek waarin beeldvorming als een dynamisch gegeven wordt beschouwd. Er wordt afgestapt van het "statische" beeld van een persoon die beschreven wordt in mogelijkheden en onmogelijkheden.

Het handboek bestaat uit twee complementaire delen:

1. Een observatie en onderzoeksprotocol waarbij mogelijkheden aangereikt worden om het functioneren op alle verschillende domeinen van de persoon in kaart te brengen. De nadruk ligt hier vooral op informele onderzoeksinstrumenten en gestructureerde observatiestrategieën . Voorbeelden van dergelijke onderzoeksdomeinen: "Wat zijn de eigen ordeningsmogelijkheden van de persoon? ", " Wat is de geprefereerde sensorische input?", " Wat is het belang van transitionele objecten " , " Mate van sociale kwetsbaarheid? ", " Inventarisatie van precommunicatief gedrag? " , " Inventarisatie van copinggedrag ", ...
2. In het tweede deel ligt de nadruk op de handleiding in het omgaan met de persoon, waardoor de beeldvorming vanuit deel 1 vertaald wordt naar de dagdagelijkse praktijk . Belangrijk hierbij is het dynamische concept, in die mate dat er handelingsadviezen aangereikt kunnen worden zowel in periodes van relatief hoog functioneren als in periodes van relatief laag functioneren. Op deze manier kunnen we een methodiek aanreiken waardoor de aanpak van de persoon op maat is, niet alleen vanuit mogelijkheden en onmogelijkheden maar ook vanuit tijdruimtelijke variatie

Vormgeving:

Losbladige map met te kopiëren observatie/onderzoekshandleidingen.
Losbladige map met geïndividualiseerde beeldvorming onderverdeeld in verschillende themata: geen wetenschappelijke taal maar duidelijk te begrijpen concrete taal vanuit de persoon zelf geformuleerd.

Binnen het huidig lopende project (tot eind 2005), verbindt het OCA zich er toe het eerste deel van de handleiding als eindresultaat af te leveren. Om het tweede deel van de handleiding tot stand te brengen zal een verlenging van het project noodzakelijk zijn.

11^e - Updaten infotheek website

Doorheen de volgende jaren zal op de website de infotheek met basisinformatie rond autisme ingevuld en aangepast worden. De inhoudelijke opdracht werd toegewezen aan Autisme Centraal uit St Amandsberg.

OPERATIONELE DOELEN 2005

1^e – Opstarten en uitbouwen provinciale samenwerkingsverbanden

Binnen de werking naar de doelgroep autisme werd het al dan niet gebruik maken van de mogelijkheid 'provinciale samenwerkingsverbanden' langdurig afgewogen. Dit brengt mee dat de uiteindelijke beslissing dit alsnog te gaan doen pas kon

genomen worden naar aanleiding van dit jaarplan. Dit dient dus nog volledig te worden opgestart. Vandaar ook dat voor deze doelgroep in 2005 het aantal andere acties wordt beperkt.

Er zal bijgevolg zeer grote prioriteit geschonken worden aan het opstarten en uitbouwen van provinciale samenwerkingsverbanden met bijhorende contactpunten en coördinatoren.

Nog in november en december 2004 worden in de verschillende provincies startbijeenkomsten belegd. De coördinator zal het project telkens inleiden met daarna de uitdrukkelijke vraag aan de organisaties uit de provincie snel maar degelijk werk te maken van de uitbouw. Streefdoel is nog in het voorjaar 2005 overal van start te kunnen gaan.

Zoals voor de andere doelgroepen wordt hierbij prioritair klemtoon gelegd op de uitbouw van het netwerk en de ondersteuning van intervisiemogelijkheden.

2^e – Experiment ondersteuning modules kennisuitwisseling

In de loop van 2004 werd binnen de stuurgroep en een specifieke werkgroep gewerkt en onderzoek verricht naar mogelijkheden van organisatie van deskundigheidsuitwisseling via beschrijvende modules. Hierbij is het de bedoeling het mogelijke aanbod van diensten of organisaties duidelijk in kaart te brengen samen met de voorwaarden om er beroep op te kunnen doen.

Als voorbeelden van modules werden o.a. bezoek, supervisie, advies en consult, training en stage, vorming en intervisie (met een vraagteken) genoteerd.

Dit gegeven wordt eveneens meegenomen binnen het inventaris-onderzoek.

Voor 2005 werd een bedrag gereserveerd om een experiment van ondersteuning van dergelijke werking te kunnen doorvoeren. Nog in december 2004 worden de modaliteiten en mogelijke werkwijzen besproken.

5. PERSONEN MET EEN VERSTANDELIJKE HANDICAP EN BIJKOMENDE GEDRAGSPROBLEMEN

1^e - Provinciale samenwerkingsverbanden

Analoog aan de werking binnen de doelgroep NAH zijn ook hier de verschillende provinciale samenwerkingsverbanden einde 2004 operationeel. De grootste mogelijke klemtoon blijft hier dan ook op liggen met ook hier als prioriteit voor 2005 het uitbouwen van het netwerk en de ondersteuning van intervisie.

2^e – Extra ondersteuning intervisie

Omwille van het belang dat aan deze methodiek wordt gehecht en omwille van de slechts geringe toelage vanuit het SEN aan de provinciale samenwerkingsverbanden wordt een extra financiële tussenkomst voorzien teneinde intervisiegroepen mogelijk te maken. De modaliteiten en mogelijke werkwijzen worden nog in december 2004 besproken en voorbereid.

3^e – Organisatie vorming en studiedag(en) basisedwerkers + publicaties- meerjarenplanning

Het project bestaat er uit om gespreid over meerdere jaren (minstens 4 jaren)
- enerzijds een Nederlandstalig (klinisch) handboek/reader op maat van de Vlaamse 'vrager' in afleveringen (gekoppeld aan een jaarlijkse studiedag of studiedagen) op te bouwen en samen te stellen
- anderzijds parallel hiermee jaarlijks 1 topic te belichten op een studiedag voor **basisedwerkers**

Zowel het handboek als de jaarlijkse studiedag moeten uitgaan van een algemeen integratief framework dat toelaat om zowel op de meest ruime wijze en multidisciplinair problematieken te benaderen als anderzijds voldoende coherentie te geven aan het materiaal.

Dit impliceert

- dat niet gekozen wordt voor één bepaald denkmodel (cognitief vs psychodynamisch of één van de vele afgeleiden)
- dat zowel een ontwikkelingsgerichte als structurele invalshoek gehanteerd wordt en dat zowel diagnostiek/beeldvorming, therapie (met zijn verschillende componenten waaronder ook farmacologie), begeleiding en dit zowel op individueel als systeem- en contextgebonden niveau aan bod komen.

Zowel de studiedag als het handboek moeten een goed evenwicht vinden tussen toegankelijke en begrijpbare theoretische kadering en praktische uitwerking met instrumenten die ten velde behulpzaam kunnen zijn, casuïstiek,..... Bovendien pogen we rekening te houden met specifieke gedragsuitingen van de problematieken bij verschillende ontwikkelingsniveaus.

In concreto wordt het volgende gepland: een zeer algemeen antropologisch gefundeerd psychopathologisch kader (compatibel met talrijk ontwikkelde

diagnostieksystemen o.a. DSM...maar ook met niet-medische modellen) waarin 4 grote categorieën van menselijk psychisch lijden – 4 grote probleemvelden besproken worden:

- stemmings- en contactstoornissen
- perversies
- neurosen
- psychosen

Deze 4 probleemvelden verwijzen zowel naar de 4 grote vormen van psychopathologie als naar de 4 essentiële thema's in elk menselijk leven. Ze spelen dus alle 4 tegelijk in min of meerdere mate een rol in het psychische leven van een mens.

Meteen weze duidelijk dat bepaalde symptomen (bvb. agressie) een heel andere betekenis/behandeling verdienen al naargelang dit symptoom kadert binnen één van deze 4 velden.

Bij basisederwerkers is het overduidelijk dat enerzijds de stemmings- en contactstoornissen en anderzijds de psychosen dé meeste vragen oproepen.

We plannen daarom voor 2005 een studiedag over de stemmings- en contactstoornissen te starten, meer bepaald hechtingsstoornissen en depressie.

Conform met het bovenstaande stellen we volgende opbouw voor:

- korte algemene kadering/voorstelling van het integratief frame werk en schets van de meerjarendoelstelling
- uiteenzetting over hechtingsstoornissen (fenomenologie, dynamiek,...)
- uiteenzetting over depressie
- workshops (evt. in beurtrol alle 3 te volgen)
  - o bruikbare instrumenten ter herkenning/diagnostiek
  - o therapeutische en begeleidingsadviezen op zowel individueel/familiaal als institutioneel niveau
  - o farmacologie

Het handboek zou aansluitend op deze studiedag in capita selecta kunnen opgebouwd worden met de bijdragen van de sprekers, aangevuld met geschikte teksten (waarbij – indien nodig – vertalingen van basisteksten en dgl mogelijk zijn).

Bovendien zouden dergelijke studiedagen en de daaraan gekoppelde opbouw van een handboek de mogelijkheid geven om de beschikbare expertise en experten te erkennen en waarderen en zodoende de betrokkenheid optimaal te containen.

4^e - Updaten infotheek website

Doorheen de volgende jaren zal op de website de infotheek met basisinformatie rond personen met een verstandelijke handicap en bijkomende gedragsproblemen ingevuld en aangepast worden. De inhoudelijke opdracht werd toegewezen aan de UGent o.l.v. Prof. Dr G. VAN HOVE.

5^e – Het inventaris-onderzoek

Voor de doelgroep 'personen met een verstandelijke handicap en bijkomende gedragsproblemen' werd het onderzoek uitbesteed aan de Katholieke Universiteit Leuven. Het onderzoek wordt gevoerd o.l.v. Prof. Dr B. MAES in samenwerking met mevr. Anneleen PENNE.

Het onderzoek wordt afgerond per 30 september 2005 zodat de resultaten vanaf oktober 2005 via de website beschikbaar zullen zijn.

6. RAAD VAN BESTUUR EN COÖRDINAAT

Uiteraard blijft de prioritaire opdracht voor het coördinaat jaar na jaar dezelfde:

De logistieke, administratieve, operationele en procesmatige ondersteuning van alle werkzaamheden binnen het SEN

- Het bewaken en uitvoeren van alle mogelijke wettelijke en reglementaire verplichtingen van de vzw i.v.m. o.a. de hogere subsidiërende overheid en administratie, de vzw wetgeving, de arbeidswettelijke en conventionele bepalingen, fiscaliteit en BTW, verzekeringen, boekhouding, externe partners en leveranciers...
- Het begeleiden en ondersteunen van de werkzaamheden van inhoudelijke comités, stuur- en werkgroepen, provinciale samenwerkingsverbanden en coördinatoren en het uitvoeren van gemaakte praktische afspraken in dit verband.
- Het exploreren en zo mogelijk aanleveren van relevante informatie i.v.m. kennismanagement en deskundigheidsbevordering en -ontwikkeling.
- Het oplossen van alle voorziene en onvoorziene praktische, inhoudelijke, administratieve, financiële, juridische, logistieke,... problemen.

Ter verduidelijking of specificering voor 2005 kan het volgende worden aangehaald:

- de volledige administratie van de website en de organisatie van de invulling
- het bijeenbrengen, coachen, opvolgen en sturen van de provinciale coördinatoren
- het uitwerken van alle mogelijk PR-projecten
- het opvolgen van de coördinatievergaderingen rond het inventaris-onderzoek
- het voorstellen en helpen doorvoeren van aanpassingen in de organisatie(structuur) van het SEN
- het opzetten en onderhouden van externe relevante contacten
- het aanbrengen van alle mogelijke afstemmings- en coördinatiemogelijkheden over de verschillende doelgroepen
- het administratief, juridisch en financieel opvolgen van alle (samenwerkings)contracten met externe partners
- ...

7. BEGROTING EN FINANCIËN

De ontwerp-begroting 2005 in bijlage behelst de financiële vertaling naar geplande financiering van de voorziene acties.

Aan de inkomstzijde wordt slechts gedeeltelijk uit de reserves geput voor 'NAH' en 'gedragsproblemen', deze laatste vooral te verklaren door de meerjarenplanning rond studiedagen en publicaties. Op het ogenblik van opmaak van dit ontwerp bestond nog geen duidelijkheid over de kostprijs van een langdurige samenwerking met een uitgeverij.

Anders dan vorig jaar wordt ook voor het coördinaat niets uit de reserves voorzien. De optie aanwerving van een deeltijdse administratieve medewerker werd immers verlaten gezien de dienstverlening in de huidige behuizing en een gebrek aan louter administratief werk. Voor de zinvolle mogelijkheid van aanwerving van een (deeltijds) inhoudelijk stafmedewerker volstaan de gesubsidieerde middelen anderzijds geenszins.

Aan de uitgavenzijde gaat voor de doelgroepen de financiering van de provinciale samenwerkingsverbanden – contactpunten – coördinatoren voorop. Hiervoor wordt per provincie en per doelgroep jaarlijks 15.000,00 EUR voorzien. Aan de hand van de tabel loonkost in bijlage wordt duidelijk dat dit op dit ogenblik hiermee overeenkomt maximaal aangevuld met administratiekosten.

Het module-experiment autisme en de intervisie-ondersteuning gedragsproblemen worden voor 25.000,00 EUR begroot, intervisie-ondersteuning NAH gaat over 7.000,00 EUR.

Voor gedragsproblemen kunnen de rubrieken studiedagen/vorming en Publicaties als een geheel worden gezien, idem voor NAH, aangevuld met Projecten.

Voor het coördinaat is de grootste uitgavenpost evident de personeelskost. Voor een blijvende PR input werd 7.000,00 EUR voorzien.

Het verdere beheer van de financiële middelen wordt gevoerd door de coördinator in zeer nauw overleg met de penningmeester.

8. *BESLUIT*

Het SEN hoopt met dit jaarplan een duidelijk beeld en kader getekend te hebben voor 2005 en zelfs verder.

Het is meteen duidelijk dat na de geplande operationalisering van alle provinciale samenwerkingsverbanden de werking in 2005 op werkelijke kruissnelheid zal kunnen komen met daaraan gekoppelde besteding van de voorziene middelen.

Wanneer de organisatie medio 2005 intern enkele aanpassingen zal hebben doorgevoerd hopen we op soepel aanpasbare maar duidelijke stramienen te kunnen doorwerken.

Leuven, 24 november 2004

9. BIJLAGEN

- **NETWERKVORMING DOOR PROVINCIALE
SAMENWERKINGSVERBANDEN.
VOORWAARDENKADER**
- **BEREKENING LOONKOST PROVINCIALE
COÖRDINATOR OP JAARBASIS**
- **ONTWERP BEGROTING 2005**

STEUNPUNT EXPERTISENETWERKEN VZW
NETWERKVORMING DOOR PROVINCIALE
SAMENWERKINGSVERBANDEN

VOORWAARDENKADER

Historiek en achtergrond

Deze nota kwam tot stand op basis van het Besluit van de Vlaamse Regering van 13 december 2002, van het vijfjarenplan 2004-2008 en het jaarplan 2004 van het SEN, documenten aangeleverd vanuit leden van de stuurgroepen en vanuit diverse besprekingen in stuurgroepen, werkgroepen en overleg tussen (onder)voorzitters van de stuurgroepen.

In het BVR verwijzen we naar hoofdstuk II, Art. 2, 2°:

"... Hiertoe wordt:

a) een netwerk opgezet, met betrokkenheid van de gehandicaptensector, de belendende sectoren en de onderwijs- en onderzoeksinstellingen, voor informatie-input, -uitwisseling en vraagstelling inzake:

- 1) wetenschappelijk onderzoek;
- 2) evoluties in kennis en knowhow;
- 3) ervaringsdeskundigheid.

De netwerken, stuurgroepen en regionale overlegorganen, die reeds actief zijn in de gehandicaptensector of in de belendende sectoren worden hierbij gevaloriseerd;..." (onze cursivering).

In het Vijfjarenplan 2004-2008 verwijzen we naar de pagina's 67 en 71-73 en in het document 'Jaarplan 2004. Verduidelijking' naar de pagina's 5-9.

In uitvoering van dit alles werd einde 2003 – begin 2004 snel werk gemaakt van een door-denken van dit gegeven met de optie mogelijks snel te kunnen operationaliseren en reeds vanaf 2004 de voorziene acties met bijhorende financiering op te starten.

Doelstelling van dit voorwaardenkader

Wanneer het SEN zijn voorziene operationele doelstellingen wil waarmaken door samenwerking met externe partners aan te gaan en hiervoor een stuk financiering te bieden is duidelijkheid nodig. Het is evident dat beide partners in hun onderlinge overeenkomst voldoende klaarheid wensen omtrent de wederzijdse verwachtingen. Deze dienen in soepele maar duidelijke afspraken vertaald te worden. Deze nota wil dit inhoudelijk expliciteren, een juridische vertaling naar een bindende overeenkomst dient verder te gebeuren.

Het voorwaardenkader beschrijft taken en opdrachten, de omkadering van de provinciale samenwerking in termen van betrokkenheid van leden van het betrokken inhoudelijk comité uit die provincie, de kwantiteit en kwaliteit van de ingezette personele middelen en de voorziene gecoördineerde interprovinciale samenwerking op SEN-niveau.

Om pragmatisch vooruit te kunnen gaan en snel klemtoon te kunnen leggen op de dagelijkse toepassingen wordt eerder dan voor een SMART- geopteerd voor een START-benadering (Specifiek Toetsbaar Aanvaard Realistisch Tijdsgebonden).

Beschrijving van het voorwaardenkader

- Het provinciaal samenwerkingsverband dient een duidelijke schriftelijke neerslag te kunnen aantonen dat onderschreven wordt door alle leden van het samenwerkingsverband, dit dient duidelijk aangetoond te worden bv via een ondertekend document of verslag van vergaderingen enz. Alle leden van het inhoudelijk comité, afkomstig uit deze provincie en zich richtend naar de betrokken doelgroep dienen zich te kunnen aansluiten bij dit samenwerkingsverband. Vanuit het samenwerkingsverband kunnen er geen financiële verplichtingen worden opgelegd aan de leden. Voor diensten die door het samenwerkingsverband aangeboden worden, kan wel een financiële vergoeding gevraagd worden, waarbij ieder individueel lid kan uitmaken of hij op die diensten wenst beroep te doen. Het bepalen van exclusie-regels voor het kunnen toetreden tot dit samenwerkingsverband dienen tot een minimum beperkt te worden. Een engagement naar en betrokkenheid op de doelgroep is in principe voldoende. De leden treden logischerwijze vrijwillig toe tot dit samenwerkingsverband. Toetreding tot het samenwerkingsverband betekent automatisch registratie als lid van het inhoudelijk comité van de doelgroep.
- Het samenwerkingsverband dient een provinciaal karakter te hebben en dus de ganse provincie te bestrijken. In de concrete werking kan men kiezen voor verdere regionale opsplitsing, er kan echter slechts één provinciaal samenwerkingsverband zijn waarmee vanuit het SEN een samenwerkingscontract kan afgesloten worden in functie van de doelgroep.
- Het samenwerkingsverband dient intersectoraal te zijn of te groeien naar een intersectoraal samenwerkingsverband. Het dient zich te richten tot alle diensten, hulpverleners uit de diverse sectoren waarmee personen van de doelgroep in contact komen. Hierbij wordt gedacht aan de volgende sectoren: Vlaams Fonds voor Sociale Integratie van Personen met een Handicap, RIZIV, ouderenzorg, DGGZ, psychiatrie, tewerkstelling..... Indien bepaalde sectoren er niet in vertegenwoordigd zijn, wordt het samenwerkingsverband gestimuleerd om hierrond de nodige initiatieven te nemen. Het samenwerkingsverband dient tevens multifunctioneel te zijn. Het streeft ernaar dat alle zorgfuncties vertegenwoordigd zijn. Een duidelijke profilering van de leden zal hierin belangrijk zijn.
- Het samenwerkingsverband streeft ernaar ten dienste te staan voor de totale groep van personen uit de doelgroep zoals neergeschreven in het beleidsplan van het SEN. In haar activiteiten dient het dan ook specifieke aandacht te besteden aan subdoelgroepen (bv. kinderen en jongeren) die onvoldoende aan bod komen. . Betrokkenheid van gebruikersverenigingen in het samenwerkingsverband is dan ook essentieel.

- Het samenwerkingsverband dient minimaal de beleidsopties genomen binnen het SEN voor de betrokken doelgroep op te nemen in haar bestaansreden. Het samenwerkingsverband kan ervoor kiezen nog andere doelen betreffende deze doelgroep voorop te stellen. Het samenwerkingsverband dient zich dan ook niet te beperken tot de doelstellingen van het Steunpunt Expertisenetwerken en kan hiervoor andere samenwerkingen met bijkomende financiering aangaan. Het SEN kan hiervoor niet als partner worden aangesproken noch kan het gevat worden naar derden.
- Indien het samenwerkingsverband geen rechtspersoon is, dient er duidelijk bepaald te worden wie als rechtspersoon zal optreden en dit dient goedgekeurd te worden door alle leden. Dit dient genoteerd te worden in de schriftelijke neerslag. Het SEN sluit dan ook een overeenkomst af met deze rechtspersoon.
- Er is een duidelijk contactadres waar het coördinatiepunt/secretariaat van het samenwerkingsverband gevestigd is. Dit punt fungeert als eerste aanspreek-, meld- en doorverwijzingspunt voor de provincie desgevallend als aanmeldingspunt voor de werking van het consulenten- en expertiseteam (zie nota in kader achteraan). Op dit punt dient dan ook een voldoende permanente uitbouw te worden, ingevuld door een contactpersoon/medewerk(st)er met voldoende kwalificaties en nuttige ervaring. Hieronder wordt verstaan een equivalent van ¼ jobtime ingevuld door een persoon van A1 (HOBU) of universitair niveau in de humane wetenschappen met voldoende nuttige en relevante ervaring en deskundigheid. Deze persoon wordt als raadgever aan de betrokken stuurgroep binnen het SEN toegevoegd.
- Op regelmatige basis wordt door voornoemde medewerker deelgenomen aan interprovinciaal, desgevallend doelgroepoverstijgend overleg in samenwerking met het SEN teneinde o.a. op termijn te kunnen komen tot een basaal gemeenschappelijke methodiek en werkprocedure, bredere adviezen en suggesties, zonder afbreuk te willen doen aan de specifieke eigenheid van provinciale werkingen en/of doelgroepbenaderingen. In de eerste fase zal hierin werk gemaakt worden van het uitwerken van een gezamenlijke methodiek van evaluatie van deze provinciale ondersteuning via te omschrijven indicatoren.
- Het samenwerkingsverband geeft op regelmatige wijze, formeel via een jaarverslag, verantwoording aan de stuurgroep zowel op inhoudelijk als financieel gebied. Dit jaarverslag dient de concrete realisaties rond de objectieven in het kader van de aangegane samenwerkingsovereenkomst op een bondige, eenvoudige maar duidelijke manier te beschrijven en een duidelijk overzicht te geven van de besteding van de middelen. Indien een lid optreedt als rechtspersoon neemt hij de verplichtingen op dit gebied over. Het samenwerkingsverband vaardigt daarom ook zijn contactpersoon af als adviserend lid naar de stuurgroep.
- De opdracht voor het samenwerkingsverband m.a.w. de output die vanuit het SEN wordt verwacht bestaat niet limitatief uit volgende mogelijke elementen (algemene objectieven aan of in te vullen met specifieke aandachtspunten per jaar). Dezen zullen jaarlijks samen met de SEN stuurgroep bekeken, eventueel verfijnd of aangepast, en in een duidelijke afspraak contractueel vertaald worden.

- Het exploreren van de nood aan en de mogelijkheden naar het opzetten van consulenten- en expertiseteams, het (verder) ontwikkelen en coördineren ervan. Als referentiekader geldt hier de omschrijving in de nota in bijlage.
  - Het organiseren en operationaliseren van het coördinatiepunt en het bekendmaken naar het SEN doelpubliek van dit coördinatiepunt/de contactpersoon.
  - Het exploreren van de nood aan en de mogelijkheden naar het opzetten van intervisienetwerken van professionelen rond de problematiek van de doelgroep.
  - Het detecteren van vormings-, trainings- en onderzoeksbehoeften binnen de SEN contouren naar de betrokken doelgroep.
  - In nauwe samenwerking met het SEN voorstellen, plannen en organiseren van studie- of vormingsdagen op provinciaal niveau,...
  - Het registreren en doorgeven van alle mogelijke relevante vragen en suggesties uit het werkveld.
-
- Het bijeenbrengen op interprovinciaal niveau van de provinciaal verworven relevante informatie, deskundigheid en ervaring teneinde een bredere verspreiding te kunnen organiseren.
  - Het beheren en coördineren van de specifieke gegevens uit de provinciale werking op de SEN website, in overleg met de SEN webadministrator.
  - ...
- Provinciale samenwerkingsverbanden waarmee het SEN op deze manier een samenwerking aangaat krijgen voor de uitvoering hiervan vanuit het SEN budget van de betrokken doelgroep jaarlijks een bedrag van 15 000,00 EUR. Dit wordt vooropgesteld jaarlijks contractueel te worden bevestigd met een geconditioneerde optie voor verlenging gedurende 5 jaren, jaarlijks te bevestigen met gespecificeerd aanduiding van de voornoemde algemene objectieven en met de specifieke aandachtspunten voor het volgende jaar.

Timing

Bedoeling is dit geheel zo snel mogelijk af te ronden, informeel worden in de verschillende provincies reeds voorbereidende acties ondernomen. Uiterlijk einde april zouden de eerste overeenkomsten reeds moeten kunnen gesloten zijn met de bijhorende financiering 2004.

Evaluatie van dit voorwaardenkader

Wanneer dit kader ingevuld is en twee jaar operationeel zal het als zodanig worden geëvalueerd.

Bijlage

De doelstellingen en werking van consulenten- en expertiseteams in de verschillende Vlaamse provincies rond de doelgroep personen met een verstandelijke handicap met bijkomende psychische stoornissen en/of ernstige gedragsproblemen.

De consulenten- en expertiseteams in de verschillende Vlaamse provincies zijn gestart vanuit de realiteit dat mensen met een verstandelijke handicap en bijkomende psychische en gedragsproblemen moeilijk een gepaste opvang en begeleiding kunnen vinden, wat duidelijk tot uiting komt in de gegevens van de centrale wachtlijst en in het vastlopen in de dagelijkse praktijk.

Mensen van deze doelgroep vallen dikwijls in een 'grijs' overgangsgebied tussen verschillende sectoren (voornamelijk de gehandicaptenzorg en geestelijke gezondheidszorg). Bovendien wijzen zowel wetenschappelijke gegevens als de klinische praktijk uit dat deze doelgroep zich niet laat 'vangen' in één sector of één model maar dat een vraaggestuurd ondersteuningsaanbod zich net op de breuk bevindt tussen verschillende voorzieningen, sectoren, disciplines en modellen

1. Doelstelling van de consulenten- en expertiseteams

In een samenwerkingsverband tussen in de eerste plaats gehandicaptenzorg en geestelijke gezondheidszorg wordt gestreefd naar een verbetering van de opvang en behandeling/begeleiding van mensen met een verstandelijke handicap en bijkomende psychische en gedragsproblemen.

2. Omschrijving

Het consulenten- en expertiseteam bestaat uit deskundigen op het vlak van verstandelijke handicap en psychische en gedragsproblemen uit de sectoren gehandicaptenzorg, geestelijke gezondheidszorg en eventueel andere sectoren, die ambulant hun kennis ter beschikking stellen om de opvang en begeleiding te verbeteren.

3. De werking

3.1. De nood aan coördinatie en een aanmeldingspunt

Een eerste voorwaarde waaraan het samenwerkingsverband moet voldoen is de installatie van een neutraal en laagdrempelig aanmeldingspunt, dat voldoende bekend is binnen de verschillende sectoren, zodat de zorgvrager maximaal ondersteund wordt bij de zoektocht naar de meest gepaste ondersteuning. Het aanmeldingspunt zorgt voor een eerste diagnostische verkenning en tracht omgevingsondersteuning te bieden via het zoeken en uitwisselen van expertise. Het aanmeldingspunt verwijst hierbij vaak naar of contacteert de consulent die over de nodige deskundigheid beschikt. Vanuit de coördinatiefunctie zorgt het aanmeldingspunt ook voor de organisatie van supervisie- en intervisiemomenten tussen de betrokken deskundigen en de evaluatie en opvolging van het ondersteuningsproces.

3.2. Een adviserend en ambuland aanbod

De consulent zal in principe zelf geen rechtstreekse hulpverlening aanbieden noch het ondersteuningsaanbod overnemen. Hij werkt vanuit een ondersteunende en mediërende functie, waarbij de omgeving waarin de zorgvrager verblijft ondersteund wordt. In een aantal gevallen kan dit betekenen dat er doorverwezen wordt naar een andere vorm van hulp- of dienstverlening. Het is echter uitdrukkelijk de bedoeling om in de eerste plaats te streven naar het versterken van de huidige hulp- en dienstverlening door het aanreiken van expertise en deskundigheid zodat de zorgvrager in zijn oorspronkelijk milieu kan blijven.

3.3. Nood aan supervisie en uitwisseling van deskundigheid

Het consulenten- en expertiseteam is het platform waar deskundigen uit de verschillende betrokken sectoren elkaar kunnen ontmoeten. Ter ondersteuning van elkaar en om de deskundigheid continu te verhogen organiseert het aanmeldings- en coördinatiepunt op regelmatige basis supervisie- en intervisiemomenten, waar deskundigheid tussen de verschillende sectoren continu kan uitgewisseld worden. Het is dan ook erg belangrijk dat er een brede basis ontstaat voor de 'werving' van consulenten. Vertegenwoordiging van verschillende disciplines uit de verschillende sectoren, waarbij ook de inbreng van gebruikers en van de mensen op de werkvloer van zowel groot- als kleinschalige voorzieningen en diensten kan ingebracht worden, is belangrijk. Op deze manier kan een netwerk tot stand komen waarin expertise en deskundigheid continu in alle voorzieningen en diensten verhoogd wordt.

3.4. Organisatie en ondersteuning van vorming op provinciaal of Vlaams niveau

Het aanmeldings- en coördinatiepunt heeft ook oog voor de nood aan vorming binnen beide sectoren. De supervisie- en intervisiemomenten van de consulenten zijn een belangrijke inspiratiebasis om te bekijken welke vormingsinhouden dicht aansluiten bij de noden die in de dagelijkse praktijk van vele voorzieningen en diensten leven. Ongetwijfeld zullen de consulenten in de uitvoering van de vorming ook een rol spelen.

BEREKENING LOONKOST OP JAARBASIS PROVINCIALE COÖRDINATOREN

maandloon jan 2004   maandloon jan 2005   loonkost per jaar VT   kost 1/2 VTE   kost 1/3 VTE   kost 1/4 VTE

LICENSIAAT

pc 319,1	0 j anc	2.265,39 €	2.310,70 €	42.352,43 €	21.176,22 €	14.117,48 €	10.588,11 €
	10 j anc	2.871,16 €	2.928,58 €	53.677,56 €	26.838,78 €	17.892,52 €	13.419,39 €
	20 j anc	3.508,99 €	3.579,17 €	65.602,07 €	32.801,03 €	21.867,36 €	16.400,52 €
pc 305,1	0 j anc	2.462,23 €	2.511,47 €	46.032,44 €	23.016,22 €	15.344,15 €	11.508,11 €
	10 j anc	3.055,32 €	3.116,43 €	57.120,51 €	28.560,26 €	19.040,17 €	14.280,13 €
	20 j anc	3.595,62 €	3.667,53 €	67.221,65 €	33.610,83 €	22.407,22 €	16.805,41 €
vlafo	0 j anc	2.394,40 €	2.466,71 €	45.211,97 €	22.605,99 €	15.070,66 €	11.302,99 €
	10 j anc	3.221,78 €	3.319,08 €	60.834,88 €	30.417,44 €	20.278,29 €	15.208,72 €
	20 j anc	3.953,00 €	4.072,38 €	74.642,05 €	37.321,03 €	24.880,68 €	18.660,51 €

HOBU

pc 319,1	0 j anc	1.783,85 €	1.819,53 €	33.349,84 €	16.674,92 €	11.116,61 €	8.337,46 €
	10 j anc	2.275,95 €	2.321,47 €	42.549,86 €	21.274,93 €	14.183,29 €	10.637,46 €
	20 j anc	2.810,78 €	2.867,00 €	52.548,73 €	26.274,37 €	17.516,24 €	13.137,18 €
pc 305,1	0 j anc	1.828,32 €	1.864,89 €	34.181,22 €	17.090,61 €	11.393,74 €	8.545,31 €
	10 j anc	2.470,61 €	2.520,02 €	46.189,11 €	23.094,55 €	15.396,37 €	11.547,28 €
	20 j anc	2.979,90 €	3.039,50 €	55.710,50 €	27.855,25 €	18.570,17 €	13.927,63 €
vlafo	0 j anc	1.775,83 €	1.811,35 €	33.199,90 €	16.599,95 €	11.066,63 €	8.299,98 €
	10 j anc	2.292,63 €	2.338,48 €	42.861,70 €	21.430,85 €	14.287,23 €	10.715,42 €
	20 j anc	2.803,94 €	2.860,02 €	52.420,86 €	26.210,43 €	17.473,62 €	13.105,21 €

FORMULE LOONKOST OP JAARBASIS = ((maandloon x 12,5 x 135%) + (maandloon x 92%)) x 103%

PC 319.1 = barema opvoedings- en huisvestingsinstellingen

PC 305.1 = barema privé-ziekenhuizen

VLAFO = barema VFSIPH

Begroting 2005 Steunpunt Expertisenetwerken vzw

	COORDINAAT	NAH	AUTISME	VGBG	VZW GLOBAAL
INKOMSTEN					
Subsidies	123.947,00 EUR	123.947,00 EUR	123.947,00 EUR	123.947,00 EUR	495.788,00 EUR
Terugname uit voorzieningen	0,00 EUR	487,85 EUR	0,00 EUR	38.487,85 EUR	38.975,70 EUR
Intresten	1.250,00 EUR	1.250,00 EUR	1.250,00 EUR	1.250,00 EUR	5.000,00 EUR
TOTAAL	125.197,00 EUR	125.684,85 EUR	125.197,00 EUR	163.684,85 EUR	539.763,70 EUR

UITGAVEN					
<u>Diensten en diverse goederen</u>					
Huur/diensten bedrijventrum	7.390,68 EUR	0,00 EUR	0,00 EUR	0,00 EUR	7.390,68 EUR
Huur lokalen/verbruik	2.000,00 EUR	0,00 EUR	0,00 EUR	0,00 EUR	2.000,00 EUR
Uitbesteed werk	2.000,00 EUR	0,00 EUR	0,00 EUR	0,00 EUR	2.000,00 EUR
Erelonen en honoraria	5.000,00 EUR	0,00 EUR	0,00 EUR	0,00 EUR	5.000,00 EUR
Sociaal secretariaat	800,00 EUR	0,00 EUR	0,00 EUR	0,00 EUR	800,00 EUR
Dienst maaltijdcheques	326,70 EUR	0,00 EUR	0,00 EUR	0,00 EUR	326,70 EUR
Boekhouding	2.000,00 EUR	0,00 EUR	0,00 EUR	0,00 EUR	2.000,00 EUR
Kopies	600,00 EUR	0,00 EUR	0,00 EUR	0,00 EUR	600,00 EUR

Verzendingskosten	1.200,00 EUR	0,00 EUR	0,00 EUR	0,00 EUR	1.200,00 EUR
Kantoor materiaal	2.500,00 EUR	0,00 EUR	0,00 EUR	0,00 EUR	2.500,00 EUR
Telefonie	2.000,00 EUR	0,00 EUR	0,00 EUR	0,00 EUR	2.000,00 EUR
Internet (begrepen in bedrijvencentr.)	0,00 EUR	0,00 EUR	0,00 EUR	0,00 EUR	0,00 EUR
Documentatie en abonnementen	500,00 EUR	0,00 EUR	0,00 EUR	0,00 EUR	500,00 EUR
BA bestuurders	520,00 EUR	0,00 EUR	0,00 EUR	0,00 EUR	520,00 EUR
Omnium dienstverplaatsingen	630,00 EUR	0,00 EUR	0,00 EUR	0,00 EUR	630,00 EUR
Verzekering BA	150,00 EUR	0,00 EUR	0,00 EUR	0,00 EUR	150,00 EUR
Inboedelverzekering	318,00 EUR	0,00 EUR	0,00 EUR	0,00 EUR	318,00 EUR
Verplaatsingskosten	6.500,00 EUR	0,00 EUR	0,00 EUR	0,00 EUR	6.500,00 EUR
Onkostenvergoedingen	150,00 EUR	50,00 EUR	50,00 EUR	50,00 EUR	300,00 EUR
Representatiekosten	1.000,00 EUR	250,00 EUR	250,00 EUR	250,00 EUR	1.750,00 EUR
Verblijf	250,00 EUR	0,00 EUR	0,00 EUR	0,00 EUR	250,00 EUR
Lidmaatschappen	79,00 EUR	0,00 EUR	0,00 EUR	0,00 EUR	79,00 EUR
Huur website	3.630,00 EUR	0,00 EUR	0,00 EUR	0,00 EUR	3.630,00 EUR
PR	7.000,00 EUR	0,00 EUR	0,00 EUR	0,00 EUR	7.000,00 EUR
Begeleidingsgroep	1.000,00 EUR	0,00 EUR	0,00 EUR	0,00 EUR	1.000,00 EUR
	47.544,38 EUR	300,00 EUR	300,00 EUR	300,00 EUR	48.444,38 EUR

Specifieke uitgaven doelgroepen

Forfait werkingskosten 5%	-18.592,05 EUR	6.197,35 EUR	6.197,35 EUR	6.197,35 EUR	0,00 EUR
Forfait vergaderkosten	0,00 EUR	5.000,00 EUR	5.000,00 EUR	5.000,00 EUR	15.000,00 EUR
Toelage provinciale samenwerkingsvb.	0,00 EUR	75.000,00 EUR	75.000,00 EUR	75.000,00 EUR	225.000,00 EUR
Module-experiment	0,00 EUR	0,00 EUR	25.000,00 EUR	0,00 EUR	25.000,00 EUR
Intervisie-ondersteuning	0,00 EUR	7.000,00 EUR	0,00 EUR	25.000,00 EUR	32.000,00 EUR
Website-invulling infotheek	0,00 EUR	1.000,00 EUR	500,00 EUR	1.000,00 EUR	2.500,00 EUR
Studiedagen/vorming rond projecten	0,00 EUR	10.000,00 EUR	0,00 EUR	25.000,00 EUR	35.000,00 EUR
Publicaties	0,00 EUR	10.000,00 EUR	13.012,15 EUR	25.000,00 EUR	48.012,15 EUR
Projecten	0,00 EUR	10.000,00 EUR	0,00 EUR	0,00 EUR	10.000,00 EUR

Internationale samenwerking	0,00 EUR	1.000,00 EUR	0,00 EUR	1.000,00 EUR	2.000,00 EUR
	-18.592,05 EUR	125.197,35 EUR	124.709,50 EUR	163.197,35 EUR	394.512,15 EUR

Bezoldigingen en soc. lasten

Loonkosten	81.936,80 EUR	0,00 EUR	0,00 EUR	0,00 EUR	81.936,80 EUR
Verzekering AO	635,00 EUR	0,00 EUR	0,00 EUR	0,00 EUR	635,00 EUR
Bedrijfsgeneeskunde	200,00 EUR	0,00 EUR	0,00 EUR	0,00 EUR	200,00 EUR
Groepsverzekering	3.845,00 EUR	0,00 EUR	0,00 EUR	0,00 EUR	3.845,00 EUR
Maaltijdcheques	1.296,00 EUR	0,00 EUR	0,00 EUR	0,00 EUR	1.296,00 EUR
Verplaatsingskosten	816,00 EUR	0,00 EUR	0,00 EUR	0,00 EUR	816,00 EUR
	88.728,80 EUR	0,00 EUR	0,00 EUR	0,00 EUR	88.728,80 EUR

Afschrijvingen

Afschrijving website (2j)	0,00 EUR	0,00 EUR	0,00 EUR	0,00 EUR	0,00 EUR
Afschrijving IT kantoor (3j)	2.255,38 EUR	0,00 EUR	0,00 EUR	0,00 EUR	2.255,38 EUR
Afschrijving meubilair (10j)	1.226,27 EUR	0,00 EUR	0,00 EUR	0,00 EUR	1.226,27 EUR
Nieuwe afschrijvingen	1.000,00 EUR	0,00 EUR	0,00 EUR	0,00 EUR	1.000,00 EUR
	4.481,65 EUR	0,00 EUR	0,00 EUR	0,00 EUR	4.481,65 EUR

Andere werkingskosten

Roerende voorheffing	187,50 EUR	187,50 EUR	187,50 EUR	187,50 EUR	750,00 EUR
Vorming	2.500,00 EUR	0,00 EUR	0,00 EUR	0,00 EUR	2.500,00 EUR
	2.687,50 EUR	187,50 EUR	187,50 EUR	187,50 EUR	3.250,00 EUR

Financiële kosten

Bankkosten	100,00 EUR	0,00 EUR	0,00 EUR	0,00 EUR	100,00 EUR
------------	------------	----------	----------	----------	------------

	100,00 EUR	0,00 EUR	0,00 EUR	0,00 EUR	100,00 EUR
TOTAAL	124.950,28 EUR	125.684,85 EUR	125.197,00 EUR	163.684,85 EUR	539.516,98 EUR
RESULTAAT 2005	246,72 EUR	0,00 EUR	0,00 EUR	0,00 EUR	246,72 EUR

STEUNPUNT EXPERTISENETWERKEN VZW
Interleuvenlaan 62 zone 2
3001 Leuven

tel.: 00 32 (0)16 39 48 77

fax: 00 32 (0)16 39 48 78

e-mail: info@senvzw.be

www.senvzw.be